

SÄKERHETSANVISNINGAR FÖR TILLFÄLLIG INKVARTERING

Som tillfällig inkvartering anses övernattnings i en sådan byggnad eller i ett sådant utrymme i en byggnad som inte ursprungligen är planerat att användas för inkvartering. De byggbestämmelser om inkvarteringsrum som meddelats med stöd av markanvändnings- och bygglagen är i regel striktare än de som gäller andra utrymmen. Ett tillfälligt inkvarteringsobjekt ändras så att det vad användningssättet beträffar uppfyller de krav som ställs på inkvarteringsutrymmen. I denna anvisning avses med en byggnad eller ett utrymme i en byggnad skolbyggnader, dagvårdslokaler, ungdomsgårdar och församlingshem samt andra motsvarande utrymmen. Verksamhetsutövaren samt byggnadens ägare och innehavare ska förutom markanvändnings- och bygglagen särskilt känna till de allmänna skyldigheter som föreskrivs i 2 kap. samt de skyldigheter för verksamhetsidkare samt byggnaders ägare och innehavare som föreskrivs i 3 kap. i räddningslagen (379/2011).

Anmälningar om tillfällig inkvartering

- Österbottens räddningsverk ska alltid meddelas skriftligt om objekt där tillfällig inkvartering ordnas.
- Anmälan ska göras minst 14 dygn före den planerade inkvarteringen.
- Till anmälan ska fogas kontaktpersonernas kontaktuppgifter. Anmälan kan göras på bifogade blankett (bilaga 1), som skickas antingen med e-post eller i ett brev med posten. Kontaktuppgifter finns på blanketten.

Utgångspunkter för inkvartering

- Innan inkvarteringen ordnas företas ett kontrollbesök i objektet om räddningsmyndigheten bedömer att det är nödvändigt.
- Ansvaret för de inkvarterades säkerhet och utrymmenas lämplighet för tillfällig inkvartering vilar alltid på den som ordnar inkvarteringen samt utrymmenas ägare och innehavare.
- För tillfällig inkvartering ska en räddningsplan göras upp om antalet inkvarterade är minst 20 personer. Räddningsplanen för tillfällig inkvartering kan också vara en del av fastighetens räddningsplan, men den ska alltid vara känd av dem som ordnar inkvarteringen och till nödvändiga delar av de inkvarterade.
- Tillfällig inkvartering och de risker som denna orsakar ska beaktas i räddningsplanen. Räddningsplanen ska också innehålla anvisningar om hur tillfällig inkvartering kan ordnas i objektet samt säkerhetsanvisningar och instruktioner.
- Som inkvarteringsutrymmen lämpar sig bäst klassrum eller gymnastik- och festsalar i första våningen.

- I byggnader med flera våningar ska tillfällig inkvartering i allmänhet placeras endast i första och andra våningen.
- Små barn och personer med nedsatt eller begränsad funktions- och observationsförmåga ska alltid inkvarteras i första våningen.
- Som inkvarteringsutrymmen lämpar sig inte utrymmen som innehåller extra riskfaktorer, såsom fysik- eller kemilaboratorier eller utrymmen för tekniskt arbete eller undervisningskök.
- Verksamhet som medför brandfara, såsom tobaksrökning, tända ljus eller matlagning (stormkök e.d.), är förbjuden i inkvarteringsutrymmen.
- I klassrum och därmed jämförbara utrymmen ska det finnas 3 m² för varje person (1 person/3 m²). I fest- och gymnastiksalar ska det reserveras 6 - 10 m² för varje inkvarterad (1person/6 -10 m²).
- Räddningsmyndigheten kan också bestämma det maximala antalet personer som får inkvarteras i ett enskilt fall.
- Innan anmälan görs är det skäl för den som ordnar evenemanget eller inkvarteringen att gå igenom den bifogade checklistan (bilaga 2).

Övervakning

- Övervakarna ska under inkvarteringen övervaka att säkerhetskraven iakttas.
- Nattetid ska det finnas minst två övervakare, av vilka den ena ska patrullera inkvarteringsutrymmena. Jouren ska finnas i entréhallen. Övervakarna ska föra bok över det som händer.
- När färre än 30 personer är inkvarterade räcker det med en övervakare.
- Övervakarna ska bekanta sig med objektet samt med räddningsplanerna för evenemanget, byggnadens utrymningsvägar och släckningsutrustning. Dessutom ska de ha tillräckliga kunskaper i primärsläckning och förstahjälpen.
- Övervakarna ska känna till antalet inkvarterade samt ha en lista över de inkvarterade och deras kontaktuppgifter (exempel bilaga 3).

Inkvarteringsutrymme

- Om byggnaden har en automatisk brandlarmanläggning ska man ta reda på om utrymmet är utrustad med rök- eller värmedetektorer. Om detektorerna i rummet reagerar endast på temperatur, ska det dessutom installeras brandvarnare i enlighet med anvisningarna nedan.

- Alla rum i byggnaden som används för inkvartering ska förses med fungerande brandvarnare. Brandvarnaren placeras i rummets tak i enlighet med tillverkarens anvisningar. En brandvarnare övervakar ett sammanhängande område på högst 60 m². En inomhuskorridor i omedelbar närhet av inkvarteringsrummet ska vara försedd med brandvarnare. I korridorer får avståndet mellan brandvarnarna vara högst 12 meter. Brandvarnarna ska alltid testas före en inkvartering.
- På rumssidan av inkvarteringsrummens dörrar ska det finnas en planritning över våningens utgångar och primärsläckningsutrustningens placering samt instruktioner för bränder, olyckor och sjukdomsattacker. Till instruktionerna ska fogas även övervakarnas kontaktuppgifter och objektets exakta adress (exempel bilaga 4 och 5).

Utgångar

- Inkvarteringsutrymmen ska ha två av varandra oberoende utgångar. I nödsituationer ska man kunna avlägsna sig två olika vägar, antingen via en dörr rakt ut eller genom ett sektionerat utrymme, till exempel ett sektionerat trapphus. I en nödsituation får utrymningen inte ske via två olika vägar till ett och samma utrymme inne i byggnaden.
- Om antalet inkvarterade är färre än 10 personer, kan som andra utgång i första våningen godkännas en reservutgång, till exempel ett fönster som är lätt att öppna och genom vilket det är möjligt att rädda sig.
- Utgångarna samt inomhuskorridorerna ska vara fria. Lösöre som eventuellt flyttas ut ur inkvarteringsrummen får inte lagras i korridorerna. Utgångarna får inte blockeras av pulpeter, stolar o.d. Pulpeterna ska placeras vid fönsterlösa väggar i klassrummen. När möbler flyttas i klassrummen ska man säkerställa att hyllor och skåp eller möbler som staplats på varandra inte kan falla över de inkvarterade.
- Utgångarna och dörrarna till utrymmen som leder till dem ska vara lätta att öppna i en nödsituation. Eventuella lås ska kunna öppnas utan nyckel.
- Utgångar och förbindelsevägar ska vid behov utmärkas på behörigt sätt med efterlysande skyltar.
- Sektionerade dörrar ska hållas stängda.

Primärsläckningsutrustning och förstahjälpsmaterial

- I objektet ska finnas den primärsläckningsutrustning som räddningsmyndigheten bestämmer. Avståndet mellan handbrandsläckarna får vara högst 30 meter. På jourstället ska finnas en extra handbrandsläckare, släckningsfilt samt förstahjälpsmaterial.
- Primärsläckningsutrustningen ska vara utmärkt på behörigt sätt med synliga skyltar.

Byggnadens utsida

- Utryckningsfordon ska ha fritt tillträde tillräckligt nära byggnaden. Vid behov utmärks räddningsvägarna och det övervakas att inga fordon parkeras på räddningsvägarna.
- Brännbart material får inte förvaras i närheten av byggnaden, t.ex. sopkärl, öppna containrar e.d.

Tero Mäki
räddningsdirektör

Jörgen Lang
ledande brandinspektör

Bilagor

Anmälan om tillfällig inkvartering till räddningsverket, bilaga 1
Checklista för tillfällig inkvartering, bilaga 2
Rumsspecifik inkvarteringslista, bilaga 3
Exempel på planriktning över tillfälliga inkvarteringsutrymmen, bilaga 4
Exempel på orienteringstavla för inkvarteringsrum, bilaga 5